

Kampania antysmogowa 2023

Troszcząc się o zdrowie i życie Wielkopolan, rozpoczynamy kolejną kampanię informacyjną dotyczącą ochrony powietrza, w tym terminów wejścia w życie ograniczeń wynikających z tzw. „uchwał antysmogowych”.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska to w kompetencjach sejmiku województwa leży wprowadzanie ograniczeń w eksploatacji instalacji grzewczych: „Sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.”

W dniu 18 grudnia 2017 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął „uchwały antysmogowe”, które weszły w życie z dniem 1 maja 2018 roku:

1. Uchwałę nr XXXIX/941/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego (bez Miasta Poznania i Miasta Kalisza), ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,
2. Uchwałę nr XXXIX/942/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze Miasta Poznania, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,
3. Uchwałę nr XXXIX/943/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze Miasta Kalisza, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

Uchwały wprowadziły ograniczenia w zakresie stosowania kotłów oraz tzw. miejscowych ogrzewaczy np. kominków i pieców. Dokumenty wprowadziły zakaz stosowania najgorszej jakości paliw stałych np. bardzo drobnego miazgu lub węgla brunatnego czy flotokoncentratu.

Nowe kotły muszą zapewnić możliwość wyłącznie automatycznego podawania paliwa, wysoką efektywność energetyczną oraz dotrzymanie norm emisyjnych. Nie mogą również posiadać rusztu awaryjnego oraz możliwości jego zamontowania.

Kotły zainstalowane przed wejściem w życie uchwał antysmogowych i niespełniające ich wymagań muszą zostać wyłączone z eksploatacji w 2 etapach:

- Do 1 stycznia 2024 r. – w przypadku kotłów bezklasowych,
- Do 1 stycznia 2028 r. – w przypadku kotłów spełniających wymagania dla klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012.

Kotły tzw. 5 klasy, zainstalowane przed wejściem w życie uchwał, będą mogły być użytkowane dożywno.

Ponadto dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (takich jak: piece kaflowe, kominki, kozy):

- od dnia 1 stycznia 2026 r., dopuszczone będzie używanie tylko instalacji spełniających wymagania ekoprojektu lub których sprawność cieplna wynosi co najmniej 80%

Ogrzewacze pomieszczeń, które nie spełniają wymagań ekoprojektu lub nie osiągają sprawności cieplnej na poziomie 80% muszą zostać wyłączone z użytkowania lub wyposażone w urządzenia redukujące emisję pyłu do poziomu zgodnego z wymaganiami ekoprojektu (Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe).

Powyższe dokumenty zostały znowelizowane w dniu 29 listopada 2021 roku, a ich treść dostępna jest odpowiednio pod nr **XXXVI/700/21**, **XXXVI/701/21**, **XXXVI/702/21** na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Podkreślenia wymaga zapis § 1 ust. 2 Uchwały nr XXXV//700/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r. zmieniającej uchwałę Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W instalacjach, w których następuje spalanie paliw stałych o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. 2021, poz. 133 ze zm.), takich jak kocioł, kominek lub piec zlokalizowanych na terenie miasta Konina oraz powiatów: kolskiego, konińskiego, słupeckiego i tureckiego, zgodnie z § 3 cytowanej uchwały, z dniem 1 stycznia 2041 r. zakazuje się stosowanie węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem.

Istotną rolę na rzecz poprawy jakości powietrza w Wielkopolsce odgrywa przyjęta w 2021 roku, przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego, Strategia na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040.

W celu realizacji Strategii od 2023 r. na terenie Wielkopolski Wschodniej realizowany jest **Projekt Life After Coal**. Wśród rozwiązań organizacyjnych przewidzianych w projekcie, zaplanowano organizację sieci Doradców Klimatycznych. Będą oni bezpośrednim wsparciem dla mieszkańców i przedsiębiorców, którzy podejmą projekty modernizacji ekologicznej i energetycznej mieszkania/budynku czy przedsiębiorstwa. Głównym adresatem tych działań mają być mieszkańcy poszczególnych gmin, wymagający wsparcia w przejściu przez zmianę, w wyniku której nastąpi skuteczna interwencja energetyczna w ich budynek mieszkalny. Praca Gminnego Doradcy Klimatycznego polegać będzie na podnoszeniu świadomości mieszkańców, ich motywowaniu do zmian, wykonywaniu wstępnych ocen zakresu i parametrów potrzeb energetycznych i środowiskowych budynków, poradnictwie w sprawie możliwości uzyskania dofinansowania do przeprowadzenia modernizacji, poradnictwie w sprawie rozwiązań technicznych, wsparciu w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych o granty, wniosków aplikacyjnych dla JST na działania komplementarne względem niniejszego projektu, monitorowania postępu takich inwestycji, weryfikowaniu ich efektów, itp. Wsparciem udzielanym przez Gminnych Doradców Klimatycznych objęte będą również osoby z grupy ubóstwa energetycznego - w szczególności osoby o średnich i niższych dochodach. Aspektem pracy Gminnych Doradców Klimatycznych będzie również analiza uwarunkowań i potrzeb lokalnych dla rozwoju niskoemisyjnego transportu, w tym promocja elektromobilności. Realizację Projektu przewidziano do 2031 r.